

QSP

An aerial photograph of a lake and surrounding forested hills. A small island with a dense forest of evergreen trees is visible in the middle of the lake. The background shows rolling hills covered in a thick forest. The overall color palette is muted greens and browns, with a semi-transparent light green overlay at the top.

Karlskoga

Radioklubb

Nr 5

Maj 2022

QSP

Tidskriften utkommer
med x antal nr om året

är medlemsblad för Karlskoga
Radioklubb,
SK4KR.

Notiser och meddelanden mottages tacksamt
till nedanstående adress:

Red. c/o Öman,
Valåsen Gamla Jägmästargården 55
691 94 Karlskoga.

E-post: karin.oman@bahnhof.se

Hemsida: www.SK4KR.se

Klubbens officiella adress:

Karlskoga Radioklubb
c/o Gunnar Nordqvist
Klarbärsvägen 81
69147 Karlskoga

(Plusgirokonto: 92 50 96 – 0. Karlskoga
Radioklubb.)

**Omslagsbild: Utsikt från klubbens repeater.
Fotogr. Ur Hembygdsfören. Saml.**

Det här numret innehåller:

Kalendern och Red:s funderingar	SM4UKV	3
Protokoll från månadsmöte i maj	SM4RPQ	4
DMR repetition, del 1	SM4TFE	5
... dags att köra portabelt i sommar	SM4RPQ	7
I soluppgången	SM4UKV	12
Enklare förr /m.m.	SM4RPQ	14
Annons Limmared		15
Annons Media City i Värmland		16

Deadline för nästa QSP den 15 augusti 2022

Kalendern

Torsd. 2 juni	19.00	Månadsmöte
Varje söndag	9.00	SSA-bullen över Sunne-repeatern, 145.775 Op. SM4SEF Bosse /SM4HBG Rolf /
Varje söndag	10.00	Lokaltrafiknät Karlskoga Radioklubb. SK4KR, 145.750 Op. enligt rullande schema: SM4RHU Terje SM4DHP Alf L. SM4BKJ Johnny SM4RPP Alf.H. (Vid förhinder: viktala ersättare)
OBS! Varje söndag kl. 20.00 SSA-bullen över Karlskoga-repeatern, 145.750 MHz DMR TG2410 / Op. SA3BPE Henrik		
Tester: 2m/ 70cm/ kvartalstest / Upplysn. hos -RPP el. -RPQ		

* * *

Red:s funderingar

Dags för "vårnumret"! Det är fint ute nu i övergången mellan vår och sommar. Frukträden blommar inte riktigt ännu, bara nästan, och liljekonvaljerna i min backe är ännu bara i knopp. Det är ännu vitsippor kvar, vita hav här och var i mina backar. --- Det är ju trevligt med lite kontakt och man måste ju veta, när nästa möte i klubben blir av! Och så ... att få en så'n radio-godbit att tugga på också!! *Tack RPQ för ett jättetrevligt material!!* Läs och njut, alla läsare! Och ha det gott så länge! Vi hörs igen – fram i augusti! För nu tar Red. sommarlov!

Glad sommar önskar Red. UKV! Vi ses/hörs igen - i augusti!

**Protokoll från månadsmöte med Karlskoga Radioklubb
2022-05-05**

Närvarande: SM4RHU, SM4IHY, SM4RPQ, SM4RPP

- § 1 Mötet öppnades av Ordföranden, SM4RHU, Terje.
- § 2 Dagordningen fastställdes
- § 3 Föregående mötesprotokoll upplästes och godkändes.
- § 4 Kassören, SM4IHY, Gunnar, rapporterade aktuellt ekonomiskt läge.
- § 5 Rapporter (Inga förelåg)
- § 6 Övriga frågor. (Inga)
- § 7 Nästa möte bestämdes till 2a juni, och det blir det sista före sommaruppehållet.
- § 8 Mötet avslutades.

Sekr SM4RPQ, Leif Holmgren

MR repetition. /Del 1

När vi tidigare bytte repeater (p g a åsknedslag) så beslutade vi att framtidssäkra oss lite genom att välja en repeater som klarade digital mod förutom vanliga FM. Det blev då en Hytera RD985S. Den växlar automatiskt mellan FM och DMR (Digital Mobile Radio), vilken är den mest använda digitala moden idag (andra vanliga är Icoms D-Star och Yaesus C4FM). Efter att repeatern var inköpt gjorde vi även en gruppbeställning av AnyTone D868uv, en DMRradio som också kan växla mellan DMR och FM, och kan skanna VHF och UHF samtidigt. Dock var det väldigt få som valde att köra DMR över vår repeater, trots att vi körde lite utbildning en kväll. Så därför kommer nu en repetition om DMR.

Det finns flera fördelar med digitala moder jämfört med vanlig analog FM. Inga störningar, man kan köra två oberoende samtal per kanal/frekvens, repeatrarna är kopplade till varandra genom Internet, dvs. man kan ha kontakt med andra DMR-användare var som helst i världen där det finns en DMR-repeater. Finns inte det och man har tillgång till Internet kan man använda en Hotspot. Och eftersom sändningen bara sker under halva tiden (gäller även D-Star) så sparar man mycket på batteriet. Det är också den funktionen som gör att man kan köra två samtal per frekvens.

Dock så har DMR (även övriga digitala moder) en högre inlärningströskel än vanlig FMtrafik. Det är ett flertal parametrar som man måste programmera sin radio med, förutom repeaterns frekvenser. Det första man ska göra är att skaffa sej ett DMR-ID, vilket motsvarar anropssignalen under vanlig FM. Detta administreras centralt eftersom den måste funka över hela världen. Den består av sju siffror där de tre första är en landskod. För Sverige är det 240. Tidigare har den fjärde siffran varit vårt distrikt (dvs 4 för oss) och sedan 3 siffror i löpnummerföljd. Numera har man gått ifrån detta eftersom vissa distrikt (Stockholm t ex) kan ha fler än 999 DMR-användare, medan mindre distrikt inte använder ens 100. Så numera får man 4 siffror i löpnummerföljd. Detta måste man programmera in i radion, eftersom den sänder detta som en identifikation vid varje sändning.

Det som skiljer mest, och ställer till en hel del huvudbry, är att man inte pratar om kanaler alls. Istället har man Talgrupper. De har också ID-nummer, upp till 9 siffror. Det är samma sak där, svenska talgrupper börjar på 240. De vanligaste är distriktstalgrupperna, där man bara lägger på distriktets siffra direkt efter landskoden, så för oss blir det 2404. I SM6-land har de då följaktligen 2406, osv. För att kunna lyssna och sända måste talgruppsnummer programmeras in i radion, så den vet vad den ska lyssna/sända på. Det är inte helt enkelt för en nybörjare, men det är väldigt logiskt och således inte svårt att lära sej, men det kräver lite tid och träning.

Exempel på hur man programmerar sin radio kommer i en artikel längre fram.

Länk för att söka DMR-ID: <https://radioid.net/>

Anytone DMR.

får stå som avslutning

på artikeln

/

73 de SM4TFE Kent

*Så byter vi fokus ett tag och undrar med RPQ om
det rentav är*

... dags att köra portabelt i sommar?

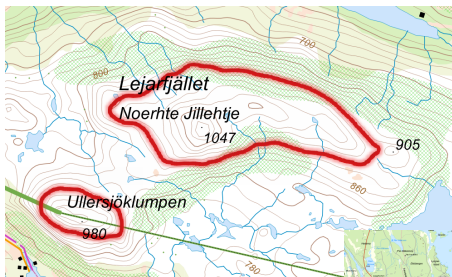
Förra sommaren

..... fanns en blänkare om något som kallades SOTA på SSA:s hemsida. Även om jag hört talas om det tidigare blev jag nyfiken

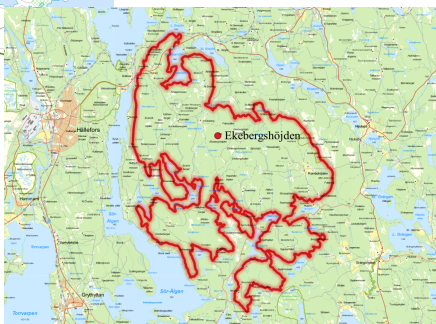
och läste på lite mer. SOTA står för Summits On The Air. Alltså ungefär toppar i luften om man översätter till svenska. Det går ut på att man skall aktivera olika bergstoppar på radion. D.v.s. lite som jakten på naturreservat, sjöar och kommuner som körts här i Sverige de senaste åren. Beroende på höjden och säsongen ger en topp olika poäng och när man samlat totalt 1000 poäng blir man utnämnd till bergsget! En sak som utmärker SOTA är att det är en uttalat portabel aktivitet. För att uppfylla kraven för att räknas som godkänd aktivering måste man ta sig till toppen utan motorfordon. Gå, cykla (ej elcykel) eller häst går dock bra. Skulle det råka finnas el tillgängligt på toppen får man inte använda den heller. Allt som används måste tas med dit, och hem igen.

Sen måste bergstoppen vara registrerad för SOTA också. Det finns över 166 000 registrerade toppar runt världen och 439 i Sverige. Jag har ju mest tid för radio när jag är i Jämtland och även om det finns många registrerade toppar där så är det dåligt i närheten av stugan, och det var här jag riktigt tänkte på alla cylindrar. Kart-nörd som jag är var jag ju tvungen att kolla om det verkligen inte fanns fler kandidater och i så fall få dessa registrerade.

För att en bergstopp skall kunna godkännas för SOTA måste den ha en "primärfaktor" på minst 150 meter. Det kollar man på kartan genom att leta efter en höjdkurva som är 150m under toppen och ser till att det inte finns några ännu högre toppar inom den kurvan. Kanske lättare att förstå med ett par bilder. På den första har jag låtit mitt kartprogram fylla i höjdkurvan för 830 meters höjd, vilket är 150 meter under toppen på Ullersjöklumpen (där jag för övrigt varit). Då ser man att det högre Lejarfjället är innanför kurvan så Ullersjöklumpen är alltså inte godkänd för SOTA. På andra bilden har jag fyllt i höjdkurvan för 897m. Där ser man att Lejarfjället är godkänt eftersom ingen annan högre topp finns innanför kurvan.

Ej godkänd png och godkänd png.

Med hjälp av kartdata som finns hos lantmäteriet och Norska kartverket hade jag snart identifierat 15 nya toppar. Jag försökte kontakta den som var angiven som skötte det svenska registret över toppar, men där hände ingenting. Eftersom sommaren närmar sig var det dags att börja rota i detta igen. Nu är det en ny person, en Jämte, som är ansvarig för Sverige. Honom gick det att få tag i och det visade sig att han redan gjort ett jättejobb med att gå igenom hela länet och hittat säkert hundra nya toppar. Ändå hade jag lyckats pricka en som han missat. Nu är inte det centrala registret uppdaterat än, men det kommer.

Hur ser det ut här runt oss då. Inte så kul faktiskt. Det visar sig att 150 meter är väldigt mycket när landskapet är så "platt" som det är här. Toppen på Lunedshöjden till exempel, där vi har repeatern, är bara 234 över havet, och drar vi av 150 meter på det är vi under Möckelns nivå! Då är det lätt att förstå att det finns många högre punkter som slår den. Inte ens Båshöjden, Karlskogas högsta punkt på 306 meter kvalificerar sig. Av de två registrerade punkterna i Örebro län är den ena Kindlahöjden som är 425 meter och därmed

bara kvalificerar till 1 poäng. Där finns också ett utsiktstorn så även utan radio ser den vara värd ett besök. Klubbaktivitet för frisksportare? Utsikten verkar i alla fall spännande, som går att se på den här bilden som jag lånat på wikipedia.

Den andra i länet heter Sandsjöhöjden och ligger en bit norr om Hällefors. Men när jag tittar på mina kartor så är jag tveksam till om den verkligen uppfyller kraven. Däremot har jag hittat Ekebergshöjden strax öster om Hällefors som jag tycker ser ut att kunna bli godkänd. Men som sagt, här i våra "platta" trakter blir det fort väldigt stora ytor att kolla så något form av datorstöd skulle behövas, och jag har inte hittat något bra sånt än. Höjdkurvan 150m under Ekebergshöjdens topp är minst sagt krokig och täcker en hel del.

Karta med Ekebergshöjden

I Värmland finns 23 toppar registrerade, i Västergötland bara 6 och i Västmanland inte en enda. Den som vill utforska vad som än så länge finns att aktivera för SOTA kan gå på nätet och leta upp sotamaps.org. Det tar en stund innan man fattar hur man får fram topparna på kartan, men ge inte upp. Det går. Välj SM i listan uppe till vänster och sen län i listan bredvid.

Nu har jag ju ännu inte aktiverat en enda topp så det praktiska vet jag inte så mycket om än. Jag har inte direkt nå'n lämplig radio heller. Att bära en stor HF-rig och ett bilbatteri är naturligtvis helt otänkbart, så det blir väl att se sig om efter grejor som är lämpliga för expeditioner. Alla band är tillåtna, men det gäller ju att hitta motstationer. Ett bra sätt att börja är nog genom att titta på några av alla filmer som finns på youtube om SOTA. Där visas alla möjliga apparater, antenner och tillbehör. Det är väl bara att se tiden an och

leta runt lite vad som finns till rimlig kostnad. Frågan är vem som blir först i klubben med en aktivering. Kanske vi kan ha ett litet klubbmästerskap?

För dom som av olika orsaker inte kan ta sig ut i busken finns för övrigt en klass för jägare också. Där får man poäng för att köra stationer som är på bergstoppar.

Glad sommar önskar SM4RPQ

I soluppgången...

... eller näst intill.

Så här ser det ut, när UKV greppar miken på söndagsmorgnarnas klubbnet och tittar ut över sjön. Fri sikt ända in i Värmeland. (raka rör, skulle min fader radiotelegrafisten ha sagt, och då var det väl kanske radiorör han menade, eller....???) Fast man försöker prata lite radio i inslagen blir det gärna som idag att man talar om att sätta potatis eller gräva land eller nåt annat som har med hemmalivet att göra. Det är egentligen ganska ”mysigt”!

Ni som bor i Karlskoga ser ju soluppgångarna men Red. som bor på Kosi'a är mera bekant med solnedgångarna, hur solen kommer vandrande över himlavalvet "bakom oss" allt med årstidernas lopp och sen går ner någonstans över Rävåsen -- eller ännu lite längre "uppåt" då vi är framme vid mid-sommar.

--- Vi brukar säga att "Nu går solen ner i Filipstad! Nu vänder hon!"

Men soluppgångarna ser vi aldrig. (Det bästa jag vet är att se solen gå upp ute till havs... någonstans...). Det **vi** ser är hur ljuset över Karlskoga skiftar när solskivan höjer sig över åsarna bort mot Närke. Och det är vackert nog! Som Ni förstår av bilden hade SM4POF ett kanonläge att ta emot radiosignaler från ena hållet men fick använda ett lite annorlunda antennsystem för att komma åt andra hållet, över Kilsbergen. Vi har hela batteriet av antenner kvar uppe på taket och ute i de höga träden – liksom i hans "schack", där radioutrustningen står kvar precis som när han gick. (Men --- vem ska klättra högt upp på taket, på skorstenen, för att ta ner antennerna en gång?) Det är inte allom givet att först klänga uppför stegar, mer eller mindre branta, och dessutom bli tvungen att meka däruppe!

/

SM4UKV.

Så har en månad till gått.

Vi är framme i sommartiden. Det betyder att kontakterna oss klubbmedlemmar emellan mestadels, kanske, utgörs av nätet på söndagarna. OM det överhuvudtaget blir av. Eftersom det är sista QSP på ett tag vill Red. värdsammast be om att Ni inte glömmer att ta med radion på semester-vistena - och att Ni gärna har i baktanke något som kan vara roligt för oss andra att ta del av i nästa QSP – som kommer i augusti.

För visst kommer Ni att ha något att berätta om!
Glad sommar på Er! Var rädda om Er! 73! UKV.

Och så en hälsning till från RPQ! Lite nostalgi.....

Karlskoga var enklare förr... och fågelholkar måste inte ha hålet fram! *Läs mera QSP så blir du klok som en uggle...*

*Glad sommar
önskar*

RigExpert

Radio & Data AB
LIMMARED
0325-660 660

info@limmared.nu www.limmared.nu

ICOM

Vi är auktoriserad skandinavisk ÅF

Icom ID-52E
VHF/UHF, D-STAR

YAESU

Yaesu FTM-6000
144/430Mhz

YAESU

Yaesu FTSD E
VHF/UHF, C4FM, APRS

Marielundsgatan 52
332 35 Gislaved

För mer info
Ring 0325-660 660

Media City i Värmland